Porto ryczałtem opłacone.

WYCHODZI RAZ W TYGODNIU

PRZEGLĄD KUPIECKI

ORGAN KRAKOWSKIEGO STOWARZYSZENIA KUPCÓW

Cena abonamentu:

Abonament roczny . . . M 100·—
„ półroczny . . . . „ 50·—
„ kwartalny . . . . „ 25·—
Cena numeru pojedynczego . . „ 2·—

Ogłoszenia:

I wiersz petitowy lub jego miejsce M 2·—

Redakcja i Administracja
KRAKÓW, ULICA GRODZKA 43
TELEFON Nr. 3267.

Godz. urzędowe Redakcji od 5—7 wieczór.

Rękopisów Redakcja nie zwraca.

Rok II. **Kraków, dnia 1 lipca 1920** **Nr. 25**

Gabinet pracy czy gabinet konieczności?

P. Władysław Grabski stanął na czele rządu. Każdy, kto śledził działalność tego męża stanu na stanowisku ministra skarbu, mógł stwierdzić, że jest on wielkim ryzykantem. Wiadomość o „rządzie konieczności" przyjmujemy, jak zresztą większa część obywateli Państwa, również z „konieczności". i z uczuciem wielkiej niepewności. O ile jednak eksperymenty skarbowe p. Grabskiego, atakowane przeważnie przez Małopolskę, brane były ze względów dzielnicowych w obronę przez inne dzielnice Państwa, dopatrując się w krytyce Małopolski animozji, powodowanej krzywdzącą w wysokim stopniu relacją walutową, o tyle postępy polityczne p. Grabskiego nie mogą już liczyć na tę „obronę".

P. Grabski jednak zaryzykował i stanął na czele rządu. Oczywista, „lepszy rydz niż nic". Prawda ta jednak napawa społeczeństwo polskie wielką obawą, przynosi ona bowiem bardzo słabe nadzieje istotnej żywotności. Gabinet p. Grabskiego **ma za sobą niezliczoną ilość błędów, wobec czego nie może poprostu dać gwarancji racjonalnego bytu,** jak sam jego sternik.

Skarb nasz próżny, zrójnowany niedołężną gospodarką skarbową, sprawa walutowa i cłowa w stanie zupełnego chaosu, **polityka handlowa kroczy stale po manowcach wbrew żywotnym interesom Państwa, nie mówiąc już o słusznych i uzasadnionych żalach kupiectwa naszego,** których nie spisałby na wołowej skórze.

Przemysł i handel duszony jest dziś całym szeregiem ograniczeń i drakońskich rozporządzeń, których twórcą jest właśnie p. Grabski. Centrale i monopole zniszczyły i niszczą do reszty potężne dźwignie krajowego bogactwa, dopływ towarów z zagranicy prawie, że zamknięty.

Skrępowany w wewnętrznym i zewnętrznym obrocie stoi kupiec dziś bezradny, patrząc z coraz to większą trwogą w beznadziejną przyszłość.

Polityka utrudnienia dowozu towarów z zagranicy, ażeby nie niszczyć własnej waluty, jest fałszywą, bo brak towarów, który wywołuje drożyznę, jest jeszcze większą ruiną dla kraju i dla waluty samej, paraliżuje bowiem w zupełności życie gospodarcze. **Ceny spadną tylko wówczas, jeśli rynki będą nasycone towarami,** wszystkie inne nadzieje i łudzące jaskółki o zniżce są twierdzeniem iluzorycznem. Na rynkach światowych — owszem, to całkiem logiczne, że ceny spaść muszą, bo tam wre praca z całych sił, produkcja odżywa, wobec czego pieniądz zaczyna nabierać coraz większej wartości, u nas niestety inaczej! Długo i to bardzo długo czekać będziemy jeszcze na zniżkę cen, o ile rząd nasz nie zmieni zasadniczo swego zacofanego systemu w uprawianiu fałszywej polityki handlowej.

Człowiek tej miary, co p. Grabski, nie może czy nie chce tego rozumieć naprzykład, że kwestja cłowa rozstrzyga bardzo często o ukształtowaniu się polityki zagranicznej i jest jedną z głównych arteryj wewnętrznego rozwoju i bogactwa.

Dotychczasowa polityka rządu spowodowała to, że handel i przemysł nie postąpiły ani o krok naprzód, przeciwnie cofnęły się o całe niebo! Rozporządzenia p. Grabskiego wywoływały tylko chaos i zamieszania jedne po drugich i popłoch w świecie kupieckim.

Tak się przedstawia działalność dotychczasowego rządu na polu handlowo-przemysłowem, a w szczególności działalność ministerstwa skarbu. Chcemy jednak zapomnieć o tej smutnej przeszłości, chociaż trudno, bo skutki zbyt głęboko wryły się w istotę na-

szego życia gospodarczego. — Pocieszamy się tem, że są to czasy przejściowe, które miną i doczekamy się niebawem zdrowej i racjonalnej gospodarki państwowej.

P. Grabski bardzo szybko skonstruował swój gabinet, w przeciągu kilku godzin, prawdziwie po mistrzowsku. Sytuacja uratowana, niebezpieczeństwo „interregnum“ minęło na razie przynajmniej, powiadamy na razie, bo jak prędko przyszedł, jeszcze prędzej może prysnąć, „co nagle, to po djable“, powiada jakieś przysłowie. Jeśli jednak gabinet p. Grabskiego istotnie ma być gabinetem pracy i to ma być jego cechą, oparty o skromną tylko większość Izby, niechże ta praca będzie pracą wydajną i owocną, bo dość chyba próżnowania, niech ta praca będzie praktyczną.

Szerokie sfery naszego kupiectwa zwracają się do nowego rządu z apelem, ażeby żywotne potrzeby handlu i przemysłu traktowane były z większem zrozumieniem, oby ten gabinet pracy nabierał w swej działalności na tem polu prawdziwego rozmachu i siły tak niezbędnej dla dobra Narodu i Państwa.

Najważniejsze postanowienia projektu walki z lichwą i spekulacją.

Minister sprawiedliwości wniósł projekt do Sejmu Ustawodawczego:

1. Artykułami codziennego zapotrzebowania są: wszelkie artykuły, które są potrzebne dla ludności i zwierząt do codziennego użytku, jak: ziemiopłody, odzież, artykuły do oświetlenia i do opału, medyczne, tytoń, oraz wszelkie artykuły monopolowe i dla potrzeb wojennych niezbędne.

2. Rada ministrów jest upełnomocniona do wydawania rozporządzeń, celem zaopatrzenia ludności w artykuły codziennego zapotrzebowania, do czuwania nad cenami, oraz do wydawania rozporządzeń w sprawie przetworów i wyrobów, magazynowania, konsumowania, pośrednictwa przy sprzedażach, ustanawianie cen maksymalnych oraz wysokości zarobkowania, z tem, że wszystkie ewent. wydane rozporządzenia minist. nie mogą zmienić niniejszej ustawy.

3. Rozporządzenia ministerjalne będą wydawane na propozycję ministra żywnościowego, lub na życzenie jednego z ministerstw.

4. W razie przekroczenia jednego z rozporządzeń ministerjalnych, wydanych na podstawie punktów 2 i 3, nałoży się kary do 6-ciu miesięcy i 1 miliona marek, a w razie nieściągalności gotówki na dalsze 6 miesięcy aresztu, artykuły handlu mogą być skonfiskowane, bez różnicy, do kogo należą.

5. Przy sądach obwodowych stworzy się urzędy obwodowe, celem zwalczania lichwy; będą również stworzone ekspozytury urzędów zwalczania lichwy z tem samem pełnomocnictwem.

6. Główny urząd zwalczania lichwy ma swoją siedzibę w Warszawie, a działalność jego się rozciąga na wszystkie dzielnice, gdzie ustawa powyższa ma swą prawomocność.

Przewodniczącego głównego urzędu zw. lichwy ustanawia Naczelnik Państwa na propozycję ministra żywnościowego, a urząd ten podlega ministrowi żywnościowemu.

7. Obwodowe urzędy zw. lichwy mają za zadanie: a) wykonanie rozporządzeń samodzielnie lub oddawanie spraw celem ich wykonania urzędom administracyjnym; b) wydawanie wyroków na podstawie § 4 i § 45 oraz czuwania lub wykonania kar nałożonych; c) badanie przekroczeń według § 25 oraz wykonanie wszelkich funkcyj z ustawą niniejszą połączonych.

8. Urzędom walki z lichwą przysługują te same prawa, co policji państwowej podczas rewizji, badania i t. d. Na życzenie prokuratorji przedkłada wszelkie akty dochodzenia.

9. Urzędy obwodowe podlegają głównemu Urzędowi walki z lichwą, któremu przysługuje prawo kontroli, wydawania instrukcyj, przedkładania projektów ministrowi żywnościowemu.

10. Rada ministrów na propozycję ministra żywnościowego organizuje urzędy walki z lichwą, również tworzy **specjalne komisje badania cen i zarobkowania.**

11. Minister żywnościowy upełnomacnia do nakładania kar według § 4 urzędy administracyjne z tem, że przed nakładaniem kary za przestępstwo musi się dać możność obwinionemu do porozumienia się ze swoim obrońcą. Przed ustaleniem winy według § 4 nie może być zarządzony areszt śledczy. Każdemu przysługuje prawo rekursu do Głównego Urzędu walki z lichwą. Odmowa z Głównego Urzędu walki z lichwą może nastąpić, jeżeli kara nie przekracza 1000 Mk. lub 7 dni aresztu.

12. Władze cywilne i wojskowe winny być pomocne przy rewizjach na żądanie urzędów walki z lichwą.

13. Organom legitymowanym, jest każdy obywatel obowiązany dać należyte wyjaśnienia podczas urzędowania, inaczej przysługuje tymże prawo zawezwać pomocy zbrojnej i siłą wykonać potrzebne dochodzenia.

14. Organom przeprowadzającym dochodzenie przysługuje prawo wolnego wstępu do lokali, do składów, gdzie się odbywa handel lub przemysł. Do badania ksiąg handlowych, mieszkań prywatnych, listów prywatnych, dokumentów — muszą się organy kontrolne wykazać specjalnem pozwoleniem i zarządzeniem szefa obwodowego urzędu walki z lichwą. Kontrolorzy ksiąg i dokumentów muszą być osobno zaprzysiężeni, iż tajemnic handlowych nie zdradzą.

15. Kto nie zezwoli na wstęp organom do lokalu, odmówi wyjaśnień, lub świadomie fałszywie zeznaje, może być ukaranym do 3 mies. aresztu i karą pieniężną do 50.000 Mk.

16. Kto fałszuje rachunki, faktury, księgi handlowe lub inne papiery, będzie karany aresztem do 6 miesięcy i karą pieniężną do 100.000 Mk.

17. Kto przy zakupnie dla własnego użytku artykułów codziennego użytku będzie przepłacał ponad cenę maksymalną, będzie karany aresztem do 1 miesiąca i 10.000 Mk. Przy zakupnie do dalszej sprzedaży będzie karany aresztem do 6 miesięcy i karą pieniężną do 100.000 Mk.

18. Handel łańcuszkowy będzie karany aresztem do 3 miesięcy i karą pieniężną do 50,000 Mk., temsamem ustanawia się, że nie jest dozwolone zakupno towarów u drobnych kupców lub na jarmarkach, celem dalszej sprzedaży.

19. Kto w handlu zamiennym żąda wygórowanych cen, będzie karany aresztem do 3 miesięcy i karą pieniężną do 1 miljona Mk. Osoby już karane bądź to według niniejszej ustawy, przekroczenie § 21—25 i 26 lub dawnych ustaw, a mimo tego winne ponownego przekroczenia, będą karane aresztem od 1 miesiąca do 3 lat i karą pieniężną do 2 milionów Mk. Kara ta rozumie się, jeżeli przez ich czyn jest zagrożone dobro publiczne, a zysk ich przekroczył 10.000 marek.

20. Pobieranie droższych cen ponad ceny taryfowe, nie rozstrzyga jeszcze w przekroczeniu o nadwyżkach cen, jeżeli sprzedający jest wstanie wykazać swoją kalkulacją, że zysk jego jest normalny.

21. Karany według § 19 może być każdy, który za pośrednictwo przy transakcjach handlowych, bierze nadzwyczaj wysoką prowizję, nie odpowiadającą jego kosztom lub pracy, bez różnicy, czy zyskiem takim musiał się podzielić jeszcze z osobą drugą lub trzecią.

22. Przy mieszkaniach zwyczajnych (nie luksusowych), lokalach sklepowych, nie wolno brać ani właścicielom domów lub mieszkań, ani też zarządcom ani też pośrednikom wygórowanych kwot i podlegają takowi również karom według § 19.

24. Kto psuje artykuły żywnościowe świadomie, dla zysków większych, lub magazynuje i wywołuje brak tychże lub inne nieuczciwe machinacje celem wywołania podwyżki cen dla artykułów codziennego zapotrzebowania, lub specjalnie się zajmuje handlem łańcuszkowym, lub był za powyższe przekroczenie dwa razy karany, nawoływał lub nakłaniał do powyższych przekroczeń, będzie karany ciężkim aresztem od 1—15 lat i karą pieniężną do 2 milionów Marek., przy dalszych tychsamych powtarzających się przekroczeniach **dożywociem** i karą pieniężną do 2 milionów Mk., i nawet **karą śmierci,** jeśli swojem przekroczeniem dopuścił się szkody dla społeczeństwa, zwłaszcza podczas wojny dla armji, lub jeżeli wywołał rozruchy w większych rozmiarach.

25. Kary będą nakładane na tego, kto bez pozwolenia, lub w sposób niedozwolony dla wysokich zysków będzie sprzedawał artykuły pierwszego zapotrzebowania za granicę, o ile towary te nie przekraczają 2.000 marek, karą od 1—6 miesięcy i 10.000 marek; w razie ciężkiej szkody dla Państwa ciężkim aresztem od 1—15 lat i karą pieniężną do 2 miljonów Mk.

26. Kto bez pozwolenia będzie przekraczał ustawę o przerobie artykułów spożywczych, będzie karany aresztem od 6 miesięcy do 2 lat i karą pieniężną od 10.000—100.000 Mk.

27. Kto przez niedbalstwo lub zapomnienie przekroczy art. 16, 17, 19, 21, 25, 26 będzie karany aresztem do 3 miesięcy i 100.000 Mk.

31. W razie wyroku na obwinionego według kar § 16, 19, 21, 22, 24, 26, może sąd odebrać prawo handlu, przemysłu lub pośrednictwa na 3 lata.

32. Kara nałożona za przestępek § 23 może być ogłoszona w gazetach, oraz przez wywieszenie wyroku na drzwiach lub innem widocznem miejscu przedsiębiorstwa.

33. Na podstawie wyroków wydanych według § 18, 19, 21, 22, 24, 25, 26, mogą być towary, o które został obwiniony zasądzony, skonfiskowane na rzecz Państwa, a za zezwoleniem sądu może być złożona równowartość.

34. Jeżeli towar należy do kilku wspólników, a zawinił tylko jeden, natomiast wszyscy korzystaliby z osiągniętych zysków, rozkłada się zapłatę solidarnie na wszystkich. Jeżeli zysk z powyższych przekroczeń przypadł spadkobiercom lub obdarowanym, nie mającym z powyższemi manipulacjami nic wspólnego, może sąd ich zwolnić od zwrotu otrzymanych legatów.

36. Do procesu należy powołać o ile możności wszystkie osoby, na które pada podejrzenie § 34. Jeżeli do procesu nie stają, wydaje sędzia wyrok zaoczny, z prawem apelacji do wyższego sądu.

37. Prokuratorowi przysługuje prawo konfiskaty tych towarów, gdzie właściciel nie może być eruowany, taksamo może być wydany w tym wypadku wyrok zaoczny, po przesłuchaniu świadków pod przysięgą.

38. W razie zawyrokowania według art. 24, 25, 26, na karę ciężkiego więzienia ponad 2 lata, lub na karę śmierci, można przeprowadzić konfiskatę całego majątku na rzecz Państwa.

39. Według art. 39 może prokurator nałożyć areszt na majątek hipoteczny.

40. W razie konfiskaty może Skarb Państwa unieważnić wszelkie darowizny, które winowajca poczynił o 1 rok wstecz przed popełnieniem zbrodni, może unieważnić sprzedaż, która była uskuteczniona na 3 miesiące wstecz przed zbrodnią, na rzecz krewnych itd. o ile nie udowodnią, że o planach winowajcy nie mieli pojęcia.

44. Sąd wydaje wyroki na podstawie § 15—19 i 21—27. Sprawy należące do sądów obwodowych wyrokują 3 sędziowie państwowi, z których jeden przewodniczy. W razie jednomyślnego wyroku, staje się takowy prawomocny, bez apelacji.

46. Przed wydaniem wyroku aresztu musi być dozwolone dopuszczenie obrony, a urząd walki z lichwą może w wyjątkowych wypadkach dopuścić przed sędziami pod przysięgą, świadków, rzeczoznawców. W tym kierunku wydadzą jeszcze osobne rozporządzenie, rada ministrów na propozycję ministra żywnościowego.

47. Wyrok musi dokładnie podać osobę winną, oznączyć rodzaj przekroczenia, przytoczyć dowody winy i podać punkty jurydyczne, według których wyrok został wydany.

48. Przeciw wyrokowi może zasądzony do dni 3 wnieść odwołanie ustne lub pisemne, inaczej staje się wyrok prawomocny. Można też prosić o odroczenie wyroku w tym samym terminie.

51. Wyrok zostaje wstrzymany, aż do rozstrzygnięcia wniesionego odwołania.

54. Z dniem uchwalenia niniejszego rozporządzenia będzie się wyrokowało na podstawie nowej ustawy.

55. Dekret z 11 I. 1919 pozostaje w mocy, aż do jego usunięcia.

56. Urzędy walki z lichwą prowadzą agendy tak długo, aż do utworzenia nowych urzędów okręgowych.

O międzynarodowy uniwersytet handlowy.

Nigdy może nie odczuwaliśmy takiej potrzeby podobnej wyższej uczelni fachowej, jak obecnie.

Potrzeba tą odbija się gwałtownie szczególnie na państwach, powstałych na terytorjum dawnej Austrji.

W miarę jak coraz bardziej utrwalać się będą polityczne podstawy naszego państwowego bytu, sprawy gospodarcze w naszem życiu publicznem coraz więcej wysuwać się muszą na plan pierwszy. Nie wolno nam pozostać w tyle, musimy się postarać o nawiązanie stosunków handlowych nietylko z Europą, lecz także z światem zamorskim.

Wszędzie musimy mieć swoich przedstawicieli naszego handlu i przemysłu, któryby strzegli naszych interesów i każdą, korzystną dla nas konjunkturę, odpowiednio wykorzystali.

Ażeby naszemu życiu handlowemu nadać takie cechy handlu światowego, potrzeba nam ludzi z odpowiedniem wykształceniem fachowem, teoretycznem i praktycznem. Mamy wprawdzie w naszym kraju niższe i wyższe szkoły handlowe, a nawet chlubną w całej Polsce krakowską Akademję handlową, która śmiało konkurować może z akademjami handlowemi innych państw.

Żaden z tych zakładów naukowych jednak nie daje jeszcze dostatecznego wykształcenia fachowego do objęcia w szerokim świecie handlowym odpowiedniego stanowiska.

Trzy najwyższe uczelnie handlowe w Europie — (Paryż, Berlin, Antwerpja), są dziś dla nas wprost niedostępne, powodów wyłuszczać nie potrzeba, bo są aż nadto znane każdemu, koszta wynosiłyby setki tysięcy, a nawet miljony. **Najprzystępniejszem dla nas miastem byłby jeszcze Wiedeń,** który również odczuł potrzebę takiej instytucji naukowej.

Dawna akademja orjentalna (później konsularna), przekształconą zostaje obecnie na **międzynarodowy uniwersytet handlowy,** który właśnie odpowiadać ma celom i zadaniom wszechstronnego wykształcenia handlowego.

Wedle zasięgniętych informacyj, koszta nauki są stosunkowo niewielkie, a nawet minimalne.

Dotychczasowy gmach akademji konsularnej wraz z całym jego inwentarzem, oddany zostaje do **bezpłatnego użytku** powstającemu międzynarodowemu uniwersytetowi handlowemu. Koszta zaś utrzymania zakładu preliminowane są w wysokości około 350.000 Koron rocznie, którą to sumę pokryć mają poszczególne państwa po dawnej Austrji, a reflektujące na kształcenie swych młodych obywateli w tym zakładzie.

Kierownictwo tej instytucji poruczone będzie Sekcji złożonej z przedstawicieli państw, biorących w niej udział. Sekcja taka jest zarazem jedyną najwyższą władzą szkolną, która decyduje we wszystkich sprawach, dotyczących wspomnianej uczelni.

Uniwersytet międzynarodowy przyjmować będzie słuchaczy po **ukończeniu studjów uniwersyteckich** któregokolwiek wydziału, zaś program nauki obejmie **kurs dwuletni** i zapewnia swoim słuchaczom nabycie potrzebnych wiadomości ekonomiczno-handlowych, historyczno-politycznych i językowych.

Akcja powyższa zasługuje na uwagę, szczególnie z powodu przystępnych warunków, które umożliwią naszej młodzieży przyswoić sobie tak koniecznych wiadomości ekonomicznych o szerszym poglądzie, ażeby móc później wiadomości te odpowiednio zużytkować **z korzyścią dla własnej Ojczyzny,** bo z domowem wykształceniem, nie wiele dokażemy. Tam, gdzie idzie o postęp, gdziekolwiek tylko zdarza się sposobność skorzystania, nie wolno nam zostać w tyle, przeciwnie, musimy być zawsze i wszędzie pierwsi, wówczas praca nasza wyjdzie na chwałę Ojczyźnie i pożytek Narodu.

Nadzw. Walne Zgromadzenie członków.

W ubiegłą niedzielę odbyło się w salach „Krakowskiego Stow. Kupców" Nadzw. Walne Zgromadzenie członków pod przewodnictwem prezesa Stowarzysz. p. r. **Rimlera.**

Przewodniczący zagaił Zgromadzenie wspomnieniem zmarłej bł. p. matki p. S. Spiry. Wszyscy obecni przez powstanie z miejsc wyrazili swoje współczucie.

Następnie wskazał przewodniczący na ważność „Przeglądu Kupieckiego" jako organu Stowarzyszenia, stojącego na straży kupiectwa i broniącego jego interesów.

Następnie zabrał głos skarbnik Stow. p. **Margulies.** Po sprawozdaniu kasowem i przedłożeniu preliminarza budżetowego na najbliższe półrocze, mowca wskazał na zbyt minimalne wkładki jakie obowiązują członków, którzy mają bardzo małe zrozumienie dla Stowarzyszenia.

Wszędzie, gdzie tylko podobne stowarz. istnieją, n. p. w Warszawie, członkowie zupełnie inaczej pojmują swoją organizację, funduszów nie brak, u nas tego zrozumienia niema, wobec czego Stowarzyszenie z niejednej ważnej akcji połączonej z kosztami, musi zrezygnować (jak n. p. wysyłanie delegacji i t. p.).

Prezes p. r. **Rimler** proponuje **podwyższenie** wkładki na 120 **Mk.** rocznie.

P. **Wallach** domaga się intenzywniejszej pracy w Stowarzyszeniu, urządzenia pogadanek, **członków zaś, niepłacących wkładek, ogłosić w „Przeglądzie".** Jest również za podwyższeniem wkładki na Mk. 120.

P. **Rosenblum** wskazał na znaczenie Stowarzyszenia w ogólności, w szczególności zaś na ważność jego organu t. j. **„Przeglądu kupieckiego"** i domaga się od członków **przymusowego abonowania** tygodnika i stawia wniosek o podwyższenie prenumeraty w ten sposób, że **wkładka roczna członka wraz z abonamentem wynosić ma 280 Mk.,** każdy więc członek jest samo przez się prenumeratorem „Przeglądu". — Podwyżka obowiązywać ma od **1-go lipca b. r.**

P. **Leistner** sprzeciwia się wnioskowi p. Rosenbluma, a w szczególności łączeniu wkładki z abonamentem. Pp. Eder i Frommer sprzeciwiają się również temu wnioskowi.

Pp. **Pacanower** i **Bross** popierają ten wniosek, jest to bowiem **obowiązkiem członków finansowo popierać** Stowarzyszenie, które stoi na straży ich zawodu.

Następnie zabrał głos p. r. **Schenker,** który wskazał na to, że kupcy drobniejsi prędzej płacą wkładki i abonament, aniżeli kupcy więksi. Mowca podkreśla

znaczenie Stowarzyszenia i jego organu, obowiązkiem więc każdego członka jest popierać Stowarzyszenie i tygodnik. Przychyla się w zupełności do wniosku p. Rosenbluma.

P. r. **Schechter** sprzeciwia się temu wnioskowi, ażeby zbytnio nie obciążać członków.

Skarbnik „Przeglądu Kupieckiego" p. **Haller** złożył obszerne sprawozdanie budżetowe Wydawnictwa „Przeglądu" i wskazał na wielkie zaległości w prenumeracie gazety.

Redaktor „Przeglądu" p. **Juljusz Riss** wskazuje na znaczenie, jakie ma organ dla danego Stow., w szczególności zaś organ „Krakowskiego Stow. Kupców", który stale walczyć musi o prawa kupców w wykonywaniu ich zawodu, ubolewa nad małem zrozumieniem, jakie kupiectwo nasze ma dla pisma.

P. **Reich** popiera również wniosek p. Rosenbluma, a to ze względu na ogromne koszta, z jakimi połączone jest dziś każde wydawnictwo.

Po ożywionej dyskusji **uchwalono wniosek** p. Rosenbluma.

P r. **Schechter** wskazał na potrzebę organizacji branż, omawia ukonstytuowanie się **sekcji drzewnej**, która chce mieć swego delegata w Wydziale Stowarzyszenia. Na wniosek mówcy uchwalono:

„Walne Zgromadzenie upoważnia Wydział „Krak. Stow. Kupców do zakooptowania jednego członka z każdej zorganizowanej sekcji zawodowej, która utworzoną zostanie".

Ostrożnie przy zakupach towarów w Niemczech.

Przy zakupach w Niemczech kupcy polscy powinni mieć na uwadze rozporządzenie rządu niemieckiego z 8 kwietnia b. r., które daje komisarzom Rzeszy dla przywozu i wywozu prawo unieważnienia każdego upoważnienia na wywóz, o ile wykonanie jego zagraża interesom Państwa.

Ażeby uchronić się od ewentualnych strat, należy przy zawieraniu umowy kupna żądać od odnośnych firm niemieckich wyjednania nietylko dozwolenia na wywóz danego towaru, ale i formalnego oświadczenia Ministerstwa, że przepis § 5-go odnośnego rozporządzenia nie będzie zastosowany, oraz że władze graniczne niemieckie nie będą czyniły przeszkód w wywozie zakupionego towaru.

Pod znakiem wakacyi.

Okres wakacyjny, zwany w terminologji kupieckiej sezonem ogórkowym, nadszedł w całej pełni. Mniejsza z tem, jaką ogórki w tym roku rokują obfitość, w tej chwili idzie o urlop, jakiego się domaga personal handlowy, czego mu zresztą odmówić nie można. Także i kupcy muszą uspokoić swoje, przeżytemi przejściami, wyczerpane nerwy i odetchnąć chociażby przez krótki czas poza murami Krakowa.

Wielka ilość sklepów będzie więc zamknięta.

Ażeby pewne dzielnice miasta nie przedstawiały zbyt martwego obrazu z powodu masowo zamkniętych sklepów, postanowił Urząd walki z lichwą i spekul. uregulować sprawę zamykania handli na czas wakacyjny. W tym celu **porozumiało się „Krakowskie Stow. Kupców"** z Urzędem walki z lichwą i spekul. i na tej podstawie, **kupiec, chcący handel swój zamknąć na czas wakacyjny, zgłosi się do „Krakowskiego Stowarz. Kupców"**, które w tym kierunku poczyni dalsze odpowiednie kroki.

Działalność „Pardu".

„Pard" (przemysł artystyczny i domowy) w Krakowie, przystąpił przy pomocy **K. P. Z. P.** do budowy szkoły i warsztatów koszykarstwa w Ulanowie i Rudniku. Prócz tego już rozpoczęła się praca koszykarska w Jarosławiu, Frysztaku i Nowym Sączu. Warsztaty **„Sola"** w Żywcu rozpoczęły już produkcję zabawek z masy papierowej na wielką skalę.

Pożyczki wojenne austrjackie.

Kto posiada pożyczkę wojenną austrjacką, może złożyć ją na pożyczkę polską po kursie 66 Mk. za 100 koron, ale trzy razy tyle musi złożyć gotówką lub asygnatami z r. 1918. Ci, którzy posiadają pożyczkę austrjacką nie większą od 1000 koron, składają w gotówce tylko drugie tyle. Jeżeli ktoś podpisał pożyczkę polską, może dodatkowo przynieść pożyczkę austrjacką i ta będzie mu zaliczona albo jako czwarta część, albo jako połowa ogólnej kwoty subskrybowanej. Najlepiej przynosić pożyczkę austrjacką do tego samego banku, w którym się ją kupiło, bo wtedy bank ma prawo przyjąć ją bez żadnych zastrzeżeń, inny zaś bank może przyjąć tylko do kwoty 5000 Mk. Kupony przy pożyczce austrjackiej muszą być przynajmniej od 1 maja 1919 r., a subskrybować można tylko długoterminową pożyczkę polską. Wprawdzie przeprowadzone będzie spisanie wszystkich pożyczek austrjackich, ale już teraz można ją składać na pożyczkę polską w myśl tego, co wyżej podano. Zwraca się jednak uwagę, że trzeba koniecznie wykazać, iż subskrybowało się samemu pożyczkę austrjacką, a nie kupiło się od innej osoby. Państwo Polskie, przyjmując pożyczki austrjackie robi wielką ofiarę, chcąc obywatelom swoim przyjść z pomocą, bo za te pożyczki austrjackie od nikogo nic nie dostanie, stosownie do traktatu pokojowego.

Ponieważ subskrypcja pożyczki polskiej kończy się dnia 15 lipca b. r., przeto jest rzeczą wskazaną zgłosić się z pożyczką austrjacką do odpowiednich banków jak najrychlej.

NADESŁANE.

Za ten dział Redakcja nie odpowiada.

RÓJ

Zawiadomienie!

P. T. Klientów naszych zawiadamiamy, iż nadszedł świeży transport

ULTRAMARYNY

którą dostarczamy w oryginalnych beczkach i w opakowaniu 25 własnem 1/16 i 1/8.
Dla wygody P. T. Odbiorców wysyłamy aż do otwarcia ruchu kolejowego w pocztówkach 5 kg. za zaliczką.

Koerbel i Gottlieb
Kraków, ul. Meiselsa L. 11

Mydła toaletowe
Tow. „DEHA" Warszawa
oraz
Mydła warszawskie do prania
poleca firma 58

Jakób Wanderer

Kraków, ul. Jagiellońska L. 9.

Biuro transportowe
ADOLFA STERNA

w Krakowie, ul. św. Jana 18
uskutecznia wszelkiego rodzaju ekspedycje w kraju i zagranicą. 47

Kupuję

złoto, srebro, platynę, brylanty, opiłki oraz odpadki złota
po najwyższych cenach

S. Vogler 26
Kraków, Grodzka 31.

Magazyn Nowości

Sp. z ogr. por.
w Krakowie, ul. Florjańska L. 28.

Już nadeszły
suknie, bluzki, halki itp. dla pań, jakoteż sukienki, płaszczyki i wszelka konfekcja dziecięca.

›Perfumerja‹

Mydła toaletowe krajowe i zagraniczne, wody kolońskie i toaletowe, pasty do zębów, kremy do twarzy, manicure, szczotki do włosów, zębów, grzebienie i przybory do golenia pierwszorzędnej jakości poleca
Nowo otwarta Perfumerja

Braci Landwirth

Kraków, Grodzka 46. 39

Przybory umundurowania

A. BROSS
Kraków, Fiorjańska 44.
69 Telefon Nr. 3269.

WARSZAWSKA FABRYKA 76
wyrobów skórzano-galanteryjnych M. Paskalskiego utrzymuje skład fabryczny w Krakowie u firmy

Abraham Lindenbaum

przy ul. Dietla L. 45-47. — Telefon 539.
i poleca w wielkim wyborze: portfele, portmonetki, torebki damskie, teki adwokackie etc. etc.
Sprzedaż wyłącznie hurtowna.

Tow. Akcyjne

J. Górecki, W. Kucharski

i SPÓŁKA
Fabryka wyrobów metalowych
Kraków, ul. Zabłocie
Stacja kolej.: **Podgórze - Wisła**
Adres telegr.: Metalgor. — Telefon 277
wykonuje:
Drut żelazny, pocynkowany i kolczasty. - Siatki i ogrodzenia siatkowe. - Meble domowe i szpitalne. - Kasy ogniotrwałe. - Wagi decymalne. - Konstrukcje żelazne i wyroby kute. 19

„WAWEL"

Towarzystwo spedycyjne i transportowe z ograniczoną poręką

KRAKÓW, ul. św. Anny L. 4, Telefon 3222.

5 **Wiedeń**

II., Obere Donaustrasse 101,	Telefon 40088.
III., Doffingerstrasse 4,	Telefon 379.II.
III., St. Marx	Telefon 3630.

Specjalny dział ekspedycji towarów kompensacyjnych własnymi pociągami.

Biuro spedycyjno-komisowe
Kraków, Stolarska 13.
Wiedeń I, Schottenring 30. 65

»HERMES«

Spółka z ogr. odp.

Wysyłka towarów w kraju i zagranicę. - Przesyłki zbiorowe ze wszystkich większych miast. - Załatwienie pozwoleń przywozowych i wywozowych. - Oclenia towarów.

Załatwia wszelkie w zakres spedycji wchodzące czynności. — — — Własne magazyny towarowe.

Kupuję i sprzedaję rozmaite woski, farby i aniliny, pudełka blaszane, drewniane, kartonowe, terpentynę, benzynę, oleje, ultramarynę. Sprzedaje własne wyroby: pasty terpentynowe, woskowe, wazeliny czarne i żółte, atrament, wosk szewski, pomadki do czyszczenia metali i podłóg 70

CHIEŁ TEITELBAUM
KRAKÓW, ULICA DIETLOWSKA LICZBA 49.
FABRYKA PASTY.

LEON BRACIEJOWSKI

Magazyn Konfekcji damskiej
Kraków, Grodzka L. 5-7

89 **zawiadamia, że nadeszły**

modele płaszczy i kostjumów

wełnianych, jedwabnych i płóciennych.

Uprasza się zwracać baczną uwagę na adres.

„MAZUR“

Fabryka kłódek i zamknięć

Świątniki Górne (Małopolska)

Zarząd: Lwów - Persenkówka 99

Wykonuje masowo jako specjalność:

Łóżka żel. koszarowe i inne. Kajdanki i łączniki łańcusz. z kłódkami patent. - Obcążki zwykłe. - Pęta żel. na konie. Kłódki różnych typów. - Części żelazne ekwipunku dla Armji.

97

MARMELADĘ

pierwszej jakości, cukierki, karmelki, herbatniki, krochmal, pastę do obuwia poleca po cenach przystępnych

B. Gross, Kraków, ulica Grodzka l. 59. **HURTOWNIA KOLONIALNA.**

Cukry; czekoladę, deserty czekoladowe, herbatniki, wszelkie towary kolonialne, sok malinowy, mydła toaletowe firm krajowych i zagranicznych, oraz mydło do prania I-szej jakości

poleca firma 87

Perlmutter i Goldberger

Kraków, ul. Dietla 65.

Koncesjonowana

Szkoła rachunkowości państwowej i buchalterji

HENRYKA GOTTLIEBA 91

przy ul. Dietlowskiej L. 68

4-romiesięczny kurs przygotowawczy

do egzaminu z rachunkowości państwowej oraz buchalterji pojedynczej i podwójnej i t. p. Celem umożliwienia korzystania z nauki P. T. Publiczności, zamieszkałej na prowincji, udziela się również nauki listownie.

Ważne dla kupców! Największy skład hurtowny **Ważne dla kupców!**

mydeł, kosmetyków, past do obuwia, past do podłóg, mydła do prania, farb do materji, artykułów gospodarczych i t. d. poleca

Dom Handlowy Leserkiewicz i Ska

KRAKÓW, Rynek główny 11, Filja pl. Szczepański 2. — RZESZÓW, Rynek 21.

Wysyłki kolejowe i pocztowe odwrotne. 43

Wydawca: Krakowskie Stowarzyszenie Kupców. Red. odpow.: Henryk Schenker.
Drukarnia Polska Fr. Zemanka i Sp. w Krakowie, Retoryka 10.